

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS; ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) AUGUST 4, 1921

ST. (NO.) 181.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

AMERIKANCI V RUSIJI IZPUŠČENI?

POROČILO JE NEURADNO, TODA VERJETNO.

Riga, 3. avgusta. — Glasom neuradnega poročila, ki je izšel danes tukajšnji boljševiški poslanik, se je Amerikance, ki so se nahajali zaprti v Rusiji izpuštilo na prosto.

Poročilo ne pove, kdaj se jih bo izpuščilo, koliko, in kje se jih bo izpuščilo preko meje.

Mrs. Harrison je dospela v Berlin.

Berlin, 3. avgusta. — Mrs. Margareta Harrison, ameriška častnikarka, ki je bila pred kratkim izpuščena iz Rusije, je danes dospela semkaj iz Rige v družbi senatorja Jos. I. France.

Senator France bo odpotoval v London v teku dveh dni, dne 15. avgusta pa se bo v Plymouth vkrcal na parnik Rotterdam in odpotoval nazaj v Ameriko.

Senator je izrazil mnenje, da poročila, v katerih je rečeno, da 20 oziroma 25 milijonom prebivalcem preti smrt vsled lakote, pretirana, toda dejal je, da njemu samemu položaj v pokrajinah ob Volgi, ki so najbolj prizadete vsled lakote, ni poznan, ker on ne je mudil le v Maskvi in okolici.

Po Moskvi mu je razkazoval Boris Reinstein, ki je svoječasno živel v Buffalo, N. Y., in ki je v službi sovjetske vlade izza padca Kerenskija.

Rdeči križ zanikuje obdolžbo proti dr. Ryanu.

Washington, 3. avg. — Uradniki Ameriškega rdečega križa so danes z glavnega urada podali izjavo, v kateri se zanikuje resničnost obdolžb, katere je napravil napram Dr. E. W. Ryanu, načelniku Ameriškega rdečega križa za Baltiške države, ameriški senator Jos. I. France, ki se je mudil 14 dni v Moskvi. Kot je bilo včeraj poročano, je senator France izjavil, da je dr. Ryan najel zarotnikom, ki so meseca januarja letošnjega leta vprizorili v Kronstadtu revolto proti sovjetski vladi.

Glavni stan Ameriškega rdečega križa pa pravi, da ni niti dr. Ryan niti Rdeči križ na noben način pomagal kontrarevolucionarjem.

Kot so dejala včerajšnja poročila, se je France izjavil, da bo obdolžbo napram dr. Ryanu zapel tudi v senatni zbornici Zedinjenih držav, kadar se vrne nazaj v Ameriko.

Berlin, 3. avgusta. — Semkaj došla poročila pravijo, da so se rdeče čete, ki so bile poslone, da zasutavijo pohod 6.000.000 kmetov, ki zapuščajo svoja domovja, pridružile kmetom, ter da se nahajajo na poti proti Moskvi.

(Koliko resnice je na poročilu, je nemogoče trditi, kajti v zadnjem času so se začela kot znano, zopet širiti pretirana poročila o položaju v notranjosti Rusije. Op. ured.)

London, 3. avgust. — Lloyd George je izjavil pred poslansko zbornico, da bo najvišji zavezniški koncil na svoji prihodnji seji razmotrival lakotni položaj v sovjetski Rusiji.

Lloyd George je tudi rekel, da se bo na seji, ki se bo vršila 8. avgusta, gledalo, da se bo šlezjsko vprašanje poravnalo pravi-

Irska pogajanja.

London, 3. avgusta. — Ministrski predsednik za pokrajino Ulster je pregledal mirovne pogoje, katere je podal Lloyd George Sinfajnovcem, in je že odposlal svoj komentar angleškemu ministrskemu predsedniku. Tako poroča brzojavka iz Belfasta, ki jo je nocoj prejel "Evening Post."

Sir James Craig, ministrski predsednik za okraj Ulster, ter drugi ulsterski prvaki imajo dopisni semkaj v teku 24 ur.

Dublin, 3. avgusta. — Kot se izjavlja, se odlašja z odgovorom na mirovne pogoje, katere je poslala Sinfajnovcem angleška vlada, edinele iz razloga, da se za siguro podpora Ulstercev, tako da bi obe irski stranki nastopili pred angleško vlado v popolnem sporazumu.

Zatrjuje se, da si prizadeva pripraviti Ulsterce do tega, da bi sprejeli zastopstvo v parlament, v katerem bi bila zastopana vsa Irska, toda okraj Ulster da ni navzlic obdržal svojo krajevno avtonomijo. Dozdaj so vsa ta prizadevanja, katerim je prijazen tudi angleška vlada, ostala docela neuspešna.

MATI JE IZVRŠILA SAMOMOR IN UMORILA DETE.

New York, 9. avgusta. — Ker je bil njen mož pred kratkim obsojen v zapor radi krajdne avtomobilov, in ker ji je zdravnik povedal, da se jo je lotila jetika, je 22-letna Elsa Schmidt odprla plinovsko cev, vzela v roke svojo 3-letno hčerko Marian, in čakala smrti. Trupli obeh so bili najdeni danes na postelji nekoliko pred poldnem.

ČRNEC LINČAN.

Petersburg, Va., 3. avgusta. — Danes se je navalila na tukajšnje ječo množica, šteječa okrog 2000 oseb, in vzela ter linčala enega izmed dveh črncev, katere sta bila prijeta v zvezi z umorom poštarja T. Elmore-a, ki je bil umorjen v pondeljek. Druga osumljenca se druhal niti dotaknila ni. To je prvo linčanje v Virginiji v precej dolgi vrsti let.

VENIZELOS SE OŽENI?

Geneva, Švica, 3. avg. — Glasno poročila iz St. Moritza, se je bivši grški ministrski predsednik Venizelos zaročil z madamo Schlizzi, ki je Grkinja po rodu in jako bogata.

no tako za Nemčijo kot tudi za Poljsko.

To je bil edini komentar, ki ga je podal Llod George pred poslansko zbornico z ozirom na šlezjski problem, ki je več tednov povzročal nesporazum med Anglijo ter Francijo. Kot znano, hoče Francija, da se nemudoma pošlje v sporno ozemlje nadaljnja vojaška ojačenja, medtem ko Anglija temu nasprotuje.

Lloyd George ni podal nikake daljše izjave, iz katere bi bilo mogoče soditi, kake vrste predloge misli staviti na konferenci najvišjega koncila.

Izjavil pa je, da mu ni ničesar znanega o poročani koncentraciji vojnega materijala na romunski in poljski meji, kjer bi se istega lahko rabilo proti sovjetski Rusiji.

V tukajšnjih vladnih krogih se splošno priznava, da Anglija ne bi podpirala vojne proti sovjetski Rusiji, tedaj bo Anglija, kot se zatrjuje, zavzemala isto stališče, kot tekom poljsko-ruske vojne.

Iz grško-turškega vojnega gledališča.

TURKI SO OBSODILI NA SMRT 50 GRŠKIH JETNIKOV.

Angora, Mala Azija, 3. avg. — Turško vojaško sodišče je danes obsodilo na smrt 50 grških jetnikov, ki so domačini iz Samuna. Turki smatrajo tudi vse grške domačine za turške podaneke.

Zavezniki svare Grke.

London, 3. avgusta. — Zavezniki so posvarili Grčijo, da se napredovanja grških čet proti Carigradu ne bo trpelo.

A poleg tega se zatrjuje, da se veruje, da Grčija sploh nima namena podvzeti pohod na Carigrad, ker to bi jo gotovo prineslo v konflikt z zavezniškimi okupacijskimi četami, ki se nahajajo v Carigradu.

Poročila iz Aten, da je Anglija naklonjena grškemu pohodu na Carigrad, se označuje tukaj kot nesmiselna, in docela nasprot na resnici. Tukaj se zatrjuje, da Anglija v boju med Grki in Turki zavzame docela nevtralnno stališče.

V BOJU PROTI VENERIČNIM BOLEZINAM.

New York, N. Y. — Izza premirja so državni zdravstveni uradi osnovali v dispensarijih in bolnišnicah več kot 400 klinik, v katerih se brezplačno ležijo osebe, ki imajo kako venerično (spolno) bolezen.

Te klinike so se osnovala v zmislu prosvetnega in zdravstvenega programa, da se spravijo pod kontrolo te bolezni, ki ogrožujejo zdravje celokupnega naroda. V to svrhu je federalna vlada prispela dva in pol milijona dolarjev, za razdelitev med poedine države, ki naj prispevajo drugo polovico. Do danes je vsaka zvezna država sprejela to ponudbo.

Na teh klinikah dobivajo bolniki brezplačno ali proti malenkostnemu plačilu najmodernejšo zdravniško oskrbo, ko je denar in znanstvo morata preskrbovati. Bolnikom, ki nimajo sredstev, preskrbujejo se Arshenamine (t. zv. "606") in druga taka draga zdravila. Brez take pomoči mnogo okuženih oseb ne bi nikdar ozdravelo; na tak način se je na tisoče ljudi iznebil venerične bolezni in na tisoče se jih nahaja na poti k ozdravljenju. Tekom minolih dveh let so te klinike zdravile 200.000 oseb, dočim se jih je leta 1920 poslužilo nič manj kot poldrug milijon ljudi.

Žalibog ni zadnji kongres določil sredstev za to sodelovanje z državami, in ako sedanji kongres ne priskoči na pomoč, se federalna pomoč popolnoma ustavi. Kako posledico bi to imelo, je najbolj razvidno iz govora Mr. H. C. Davidsona, tajnika mednarodnega Društva Mašinstov, na konferenci, ki se je nedavno vršila v New Yorku pod pokroviteljstvom U.S. Health Service in American Hygiene Society.

"Venerična bolezen je prava nesreča za delavca, ker vnučuje njegovo ustvarjajočo silo, ki je najboljši del delavčevega premoženja. Na vse zadnje je delavec oni, ki plača ceno z denarjem in zdravjem. Industrije utegnejo preskrbovati potrebno zdravniško pomoč in dati navodila svojim zaposlencem, ali industri-

Železniš. družbe hočejo nadaljna znižanja plač.

New York, 3. julija. — Prihodnji teden bodo velike vzhodne železniške družbe dale vedeti železniškim uslužbencem svoje stališče z ozirom na nadaljna znižanja plač, in pa z ozirom na odpravo višje plače za prekournno delo. Tozadevno naznanilo je bilo podano nocoj po končani seji, na kateri so bili navzoči eksekutivni uradniki vzhodnih železniških družb, predsedniki štirih železniških bratovčin in pa predsednik zveze premikačev.

Dokler konferenca ne podvzame končne akcije, toliko časa se baje tudi ne bo izjavilo referendum, katerega so izvedle železniške organizacije z ozirom na zadnje odločitev vladnega železniškega odbora, glasom katere so se plače železničarjem s 1. julijem znižale za povprečnih 12 procentov.

Unijsko uradniki so zahtevali od družb danes pojasnila glede naslednjih vprašanj: Da-li bodo družbe uvedle plače, ki so bile v veljavi do 20. junija 1921; da-li se bo umaknilo nadaljne zahteve za znižanja in pa, da-li se bo umaknilo zahtevo za odpravo višje plače za prekournno delo.

Eksekutivni uradniki železniških družb pa so vsa ta vprašanja zavrnili. Warren S. Stone, ki je predsednik bratovčine lokomotivskih strojevodij ni maral nato podati nikakega odgovora.

Delavska zmaga.

Chicago, 3. avg. Unijsko delavstvo je doseglo zmago v odločitvi vladnega železniškega odbora z ozirom na zahtevo Lond Island družbe glede pogajanja z delavci. Odločitev odbora pravi, da se mora družba pogajati z organiziranimi uslužbenci, katerih organizacija je pridružena Ameriški delavski federaciji.

— Delavski departament v Washingtonu je odredil da se deportira Frank Modrijana v Čehoslovakijo kjer živi njegova prva žena. Leta 1916 je prišel Modrijan v Cleveland, in čez dve leti je dobil od gestre svoje žene pismo, da je ona umrla in tako je prišlo, da se je on tukaj poročil z neko Clevelandčanko. Koncem svetovne vojne pa je dobil od svoje matere pismo, da prva žena že živi. Takoj se je odpravil skupno z drugo ženo na pot domov, da dobi tam ločitev zakona od prve žene in tudi, da vzame seboj dva otroka, katera je imela njegova prva žena v starem kraju. Na povratku nazaj v Ameriko so ga pa na Ellis otoku ustavili, ker se je med časom njegove odsotnosti doznalo da z drugo ženo celo postavno poročen ni bil. Misli se je takoj vse skupaj depotirati toda na priziv senatorja Willisa se je odredilo samo za njegovo deportacijo, medtem ko njegova druga žena lahko ostane v Ameriki.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

— Clevelandška trgovska zbornica se je obrnila na predsednika Hardinga, naj odredi, da bi se vršila rozoroževalna konferenca v Clevelandu. Kot se čuje bo on določil mesto, kjer bo zborovala konferenca, ako se slednja ne bo vršila v Washingtonu.

Kako se poveča delavska uspešnost.

Akron, O., 3. avg. — Od kar se je začelo v Zedinjenih državah s takozvano ekonomsko preureditvijo, se delavcem ni samo pritrvalo njih plače, temveč zahteva se od njih tudi, da morajo garati kot živina, ako hočejo obdržati svoje delo.

To je razvidno iz proučitve industrije za izdelovanje avtomobilskih gumijastih obročev, ki je poglavitna industrija tega mesta. Poročila tukajšnjih družb namreč izkazujejo, da se je uspešnost delavcev povečala za celih 150 procentov.

Kot dokaz se navaja dejstvo, da v Akronu 27.000 delavcev, ki so zaposleni v treh večjih pnevmatičnih tovarnah, izdelava 75 procentov od količine, za katero pred šestnajstimi meseci bilo uposljenih 72.000 delavcev.

Uradne brezposelnostne številke tudi izkazujejo, v koliki meri je pnevmatična industrija v Akronu trpela tekom obstoječe industrijalne depresije.

Od vrhunca produkcije, ki je bil dosežen v mesecu aprilu 1920 ko je bilo zaposlenih v tej industriji v Akronu 72.000 delavcev, produkcija in število uslužbencev padalo toliko časa, da je število delavcev v mesecu decembru preteklega leta znašalo le še 18.500. Od meseca decembra naprej se je število zopet jelo dvigati, toda stopilo ni nikdar preko 27.000 mož. Te številke obsega le tovarniške delavce, všteti pa niso pisarniški in drugi uslužbenci. Število vseh skupaj znaša približno 35.000, medtem ko je za časa, ko je bila produkcija na vrhuncu, znašalo skupno število uslužbencev 95 tisoč ali celo 100.000.

ŠTIRJE UBITI V EKSPLOZIJI

Uniontown, Pa., 3. avg. — Danes popoldne se je v tovarni Du Pont Powder Co. primerila eksplozija, ki je zahtevala štiri človeška življenja. Eksplozija je bila tako silna, da so popokale šipe po oknih na razdaljo več milj.

— Le glejte, da boste kupili vaši ženi dovolj čevljev, ker drugače vas lahko toži za razporoko, kot je storila Mrs. Ethel Allen, 2565 E. 335th Street. Ona pravi, da ji je njen mož Samuel, ki živi na 2679 E. 31 St., dočim stanuje ona na 2565 E. 35th St., kupil le dva para čevljev v petih letih, kar pa je premalo. Dvojica je bila poročena v South Carolina. V družini sta dva otroka 2 leti stara Bessie in dva meseca star Adelbert.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00. Trgovce pove kakšni zaznamki so bili na bankovcu, in ker se njegovo pripovedanje uje, ma, mu trgovec izplača ostali drobiž.

— The Cleveland Retail Men's Credit Co. je poslala na vse svoje člane-trgovce svarilo, naj se varujejo pred goljufi z \$20 bankovci. Če tri trgovine so bile ogoljufane na sledeč način: V trgovino pride moški, kupi kako malo stvar in plača z bankovcem za \$20, na katerem pa so načetani mali zaznamki kot "krompir 30c, perilo \$1.25, tri srajce \$6." Trgovce mu da drobiž in odjemalec oddide. Čez nekaj časa pa pride v trgovino tovariš prvega moškega, kupi kaj malega in plača z \$1.00; vzame drobiž in odide. Čez par ur pa se vrne s pritožbo, da se je trgovec izmotil, in da mu ni dal nazaj dovolj drobiža, češker on da mu je dal bankovec za \$20.00

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastuje in izdaja za

Ameriško-Jugoslovska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne uravnaištvo.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) AUGUST 4, 1921

—104—

AMERIŠKA LEGIJA IN DEBS.

Skoro tri leta po sklepu premirja, ko bi moral že vsakdo, ki ima oči, da gleda, in ušesa, da poslušajo, kako veljkanska prevara da je bila zadnja svetovna vojna, ko ji je že zdavnaj strgana z obraza njena hnavska in lažnjiva maska, se še dobijo ljudje, ki zahtevajo, da se Evgena V. Debsa, tega starega mučenika v borbi za človeške pravice, ne sme izpustiti iz zapora, kjer se nahaja že par let.

Vrhovni poveljnik Ameriške legije, John G. Emmerly, je pred kratkim poslal na predsednika Hardinga brozjavko, v kateri pravi, da bi se osvoboditev Debsa smatralo za največjo kršitev zakona in reda, ter da bi taka akcija brez govora izzvala največje ogorčenje Legije. Tudi A. M. Owsley, ki je ravnatelj amerikanizacijske komisije pri Legiji je poslal brozjavko v Washington, in sicer na justičnega tajnika Daughertyja, v kateri pravi, da soglasen sklep bivših vojakov zahteva, da se Debsa ne izpusti na prosto.

Ta trditve ni samo sramotna, temveč tudi neresnična. Pozabiti se namreč na sme, da obstoja poleg Legije, ki je dete kapitalističnih očetov, še ena organizacija bivših vojakov, ki je poznana pod imenom "World War Veterans". Ta organizacija, ki je posebno razširjena po zapadnih in srednje-zapadnih državah, šteje 600.000 članov, ki so na zadnji konvenciji priporočali oprostitev Debsa in drugih političnih kaznjencev. In tudi pri Legiji sami se še dobijo ljudje, katerih amerikanizem je tolikšen in tako iskren, da se ne bojijo zavrniti vrhovnih uradnikov, ki so zvesti sluge svojih kapitalističnih gospodarjev, katerim služi Legija kot orožje proti vsem delavskim gibanjem. Ko torej te sluge trde, da govorijo v imenu vseh bivših vojakov, se s tem poslužujejo laži, kar tudi sami vedo. Upati je, da se tega zaveda tudi predsednik Harding.

Vrhovni poveljnik Legije protestira proti osvoboditvi Debsa na podlagi trditve, da bi to pomenilo "najsilnejšo kršitev zakona in reda". Če pomislimo na vse razne druhalske akcije napram raznim naprednim elementom, napram članom Nepristranske lige v Dakoti, napram delavskim in socialističnim govornikom ter celo napram svetovno priznanim umetnikom kot Fritz Kreisler, za katere je odgovorna Legija, tedaj se mora človek čuditi in zgražati nad drznostjo take izjave.

Toda še ena primera je, katero hočemo navesti, da bo vsakemu jasno, kako visok je moralni standard voditeljev pri Legiji.

Neki bivši častnik, Carl Wanderer po imenu, je bil spoznan krivim hladnokrvnega in premočnega umora svoje žene in še nerojenega deteta, vsled česar je bil obsojen na vešala. Obsodba se je imela že izvršiti, toda Ameriška Legija se je potegnila zanj, in dosegla, da se njegov slučaj še enkrat razmotriva.

Tako torej: milost za hladnokrvnega morilca, toda stari Debs pa naj le ostane v ječi. Kako značilna primera! Človek se nehote spomni na dogodek, o katerem nam pripoveduje biblija.

Pred Poncija Pilata sta bila namreč pripeljana Kristus in Baraba. Oblasti so vprašale druhal, katerega izmed obeh naj se izpusti. In druhal, pregovorjena od velikih duhovnov in starešin je kričala: Izpustite Barabo, križajte Kristusa! — Zgodovina se ponavlja!

Zgubil se je pes, ki sliši na ime Lojzel. Spozna se ga po izredno velikih, po oslovsko oblikovanih ušesih in pa odsekanem repu. Njegova posebna lastnost je tudi ta, da postane čisto divji, če mu pokažete kaj rdečega, rdečo marelo na primer. Kdor bi ga našel, naj ga vrne na 6119 Sv. Klare cesta.

Ker Pirc ne zna druzega odgovoriti, je pričel lajati. Drugič pa naj še z riganjem poskusi, seveda, če ga ne bodo osli tožili radi razžaljenja časti.

Lojze se primerja luni. — Ali nismo zmirom rekli, da je poetiško nadahnjen?

Pirc svoje pasje nature ne more zatajiti. Priskuta neslana se že spet liže slovenskim trgovcem. Svoj fiasko bi rad zvrnil na njih rame. — Mi pa bi slovenskim trgovcem to-le povedali: Za vas je v prvi vrsti važno, za kom da stoji narod. Da pa se prepričate, predlagamo, da izberete odbor, ki naj dožene na licu mesta, koliko naročnikov ima naš list, koliko pa Pirčev žurnal.

Pirc se boji Zveze kulturnih društev in njihovega delovanja. To je jako dobro znamenje, kajti dokazano je, da čemur Pirc nasprotuje, to vedno uspeva.

Za dobro sodstvo.

Govor s. dr. Koruna na 51. se-stanku Ustavotvorne Skupštine ob priliki specialne deba-te o ustavi.

(Dalje)

Kar se tiče civilnega in kazenskega sodstva, je razvidno iz načrta, da so zamišljene tri inštan-ce, katerih pobližna kompeten-ča ureditev je naravno pridržana zakonu. Želeli bi pa glede prve inštan-ce določiti, da zamorejo ta sodišča biti tudi "potujoča".

Tozadevno je bil stavljen pred-log od strani socialno demokra-tičnega in zemljoradniškega klu-ba. In dobro bi bilo, ako bi ga bi-li sprejeli. V nekaterih drugih

državah že poznajo take inšti-tucije, ki so se obnesle tudi z ozi-rom na potrebo varčevanja in cenosti sodne uprave.

Misliti mi pa da okoliščina, da je večina ustavnega odbora za-vrnila tiste predloge, ki so merili na to, da se v ustavi izreče, da se porota zadržava. V srbski ustavi od leta 1903 je izrečeno, da se porota zadrži. Če je večina us-tavnega odbora stala na stališ-ču, da je ta določba v ustavi ne-potrebna, sem si sicer tega svest, da s tem še ni končno rešeno, da se bo porota odpravila, oziroma da se ne bo uvedla, tam kjer ne postoji. Bojim se pa opravičeno, da bodo tisti glasovi, ki so iz principielnih ali pa kakšnih dru-gih vzrokov nasproti poroti, morda imeli ugoden teren v za-

konodajni skušnji in onemogo-čili poroto.

Gospodje poslanci! Gotovo je, da se v mnogoterih posameznih slučajih, ki jih poznam iz sojne prakse, porota ni obnesla, da so se zgodile napake, ki bi se pri poklicnih senatih ne bile zgodile. Ampak vse te posamezne pogreške ne govore proti instituciji po-rote. Zakonodavalec se bo iz teh slučajev moral učiti in v zakonu prevideti določbe ki osigurajo dobro funkcioniranje porote. Princip porote — sodnikov iz na-roda — je treba na vsak način pridržati.

Zel bi ustavne določbe, da se porota pridrži, tudi iz tega raz-loga, ker bi bila obnem ustavo-tvorcu dana prilika določiti, kdo zamore postati porotnik. Insti-tucija porote, kakor smo jo po-znali v Avstriji, je postala de-loma diskreditirana ba vsled na-čina svoje sestave, ker je bila se-stavljena popolnoma z vidika razrednih interesov posedujočega razreda. Cenzus, ki velja še sedaj pri nas za porotnike, in pa okolnost, da se ženske niso mo-gle izbirati za porotnike, sta do-prinesla, oziroma pomagajo do-prinesti temu, da institucija pe-rote ni bila na tisti višini, kakor bi morala biti.

Naša zahteva je nadalje, da se v ustavi izreče, da se vsa druga sodišča — razun upravnih in rednih — kolikor jih obstoji v državi in v kolikor vrše državne sodne funkcije, ukinejo. Naš us-tavni načrt pa je v svojem XI. oddelku pridržal vojaška sodišča. Ustvaril je tudi čeprav ne morda novo institucijo, pa vendar iz-je mo od drugega s tem, da je v tretjem odstavku 109. člena do-ločil, da sodijo muslimanom v rodbinskih in nasledstvenih za-vedah serijski sodniki.

Gospodje poslanci! Če ste ku-pili nekaj muslimanskih glasov zato, da zamorete izglasovati us-tavo, in če ste plačali to politič-no podkupnino v gotovem novcu, tedaj to donekle razumem, dasi-ravno obojam. Da ste pa plačali kupnino tudi v tako srednjaveš-ki valuti, kakor ste storili s tem, da ste predli princip ki ste ga določili v svojem II. delu ustave, da naj veljajo isti zakoni enako za vse državljane, tedaj pa je to sramota, taška gramota, da mora obriti rdečica vsakogar, naj je jurist ali nejurist, če to čuje in če pomisli, da se je moglo v 20. letu kaj takega zgoditi. Če bodo jutri prišli naši tovariši s skraj-ne desnice in zahtevali, da se da duhovnim sodiščem pravico se-žigati krivoverce, bo v principu

njihova zahteva ravnotako ute-meljena koncesija ki ste jo dali muslimanom. (Odobravane.)

Kako točno je — žalibog — bi-lo, kar je rekel zadnjič nekdo govorec o imenu naše države. Mož je rekel, da se naša država ne bi smela imenovati kraljevi-na Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak, da bi se morala imenova-ti "kraljevina Muslimanov, Sr-bov, Hrvatov in Slovencev". Kaj-tite le klopi (govornik pokaže na sedeže, kjer sede poslanci Jugo-slovskega muslimanskega klu-ba) so tiste, ki danes diktirajo večini ustavo in večina mora to delati, kar Muslimani hočejo.

Ta določba (tretji stavek v 109. členu) je ena najgrših in najsratomnejših, kar jih je v u-stavnem načrtu. Žal mi je, da so Muslimani hoteli to vprašanje re-šiti na tak način in da so prišli s tako zahtevo. S tem so pokazali samo da so reaktionarci, o čemer pa sicer nisem nikdar dvomil.

V ustavi pa bi bilo treba tudi ukiniti duhovna sodišča, ki ima-jo jurisdikcijo v mejah bivše kraljevine Srbije v zakonskih zadevah. Mislim, gospodje, da bomo tozadevno morali iti pri bodoči zakonodaji preko tega, kar je svojčas bilo in kar je bilo razumljivo za državo, ki je pri-znavala eno vero kot svojo dr-žavno vero in ki je bila versko enotna.

Zahteve vseh strank, ki zastopajo gospodarsko in socialno šibkejšo v tej zbornici, so še za tem, da naj bo sodstvo brezpla-čno. V zvezi s tem se je zahtevalo tudi naj se podpravi advokatu-ra in notariat v tistih krajih, v katerih slednji še postoji kot po-ssebna institucija. Mislim, da so te zahteve opravičene. Pri nači-nu, kakor je sodstvo po celi dr-žavi urejeno, je tisti siromak, ki išče pravice alj pa se brani pred paragrafi kazenskega zakona, v jako neugodnem položaju zaradi tega, ker je pravna obramba in iskanje pravice siino drago. Po-državljenje notariata bi bilo po mojem mnenju jako lahko izved-ljivo že zaradi tega, ker kraljevi-na Srbija notariata ne pozna in vrše v Srbiji sodišča večji del ti-stih poslov, ki jih vrše pri nas notarij, in mislim, da jih vrše z isto akurateso kakor naši notar-ji. Tudi podpravljenje advokatu-re bi po mojem mnenju ne pome-nilo poslabšanja, kajti tisti, ki so brez sredstev in imajo s sodišči posla, so že itak danes navezani na nekako državno advokaturu s tem, da se jim daje v pokrajinah bivše Avstrije zastopstvo revnih.

Vendar pa morem reči, sem sam v večno gorje!"

advokat in lahko to presojam, da to zastopstvo navadno ni polno-vredno.

Ne zadovoljuje me prvi stavek v 109. členu, da so sodišča neza-visna. Ustavni načrt pravi: "Su-dovi su nezavisni."

Gospodje! Ne samo sodišča morajo biti nezavisni. Ne vem, zakaj se besedica "sudovi" ni za-meñila z besedo "sudije".

Minister pravde Marko Gju-ričić: "Pa to je isto. Sudovi su sudije."

Dr. Korun: Jaz vem donekle, kako Vi to tolmačite. Morebiti bo v praksi to vseeno. Morda v praksi ta razlika ne bo pomenila ničesar. Vendar je točnejša in ne dvoumnejša določba, da so sodniki nezavisni. C tako določ-bo bi bila godniku osebno zajam-čena nezavisnost v izvrševanju službe, ki mu je potrebna, med-tem ko so pri Vaši stilizaciji od-prta vrata tudi drugaćemu tol-mačenju. Morebiti bi bile moje besede nepotrebne, če bi nam bila vlada predložila motive, ki so vo-dili večino ustavnega odbora in vlado poprej, ko je predložila svoj prvotni načrt z istim besedi-om. Brez motivacije pa ne vemo, kaj za posameznimi besedami ti-či. Pomanjkanje motivacije je obžalovalo že toliko govornikov, da naj si vlada za bodoče to za-htevo zapomni in nam predloži zaeno z zakonskimi predlogi ved-no tudi motivacije, da zamoremo kritično pregledati tekst posa-meznih določb in da ne bo treba razmišljati in se pričkati o tem, kako je pravzaprav ena ali druga beseda mišljena.

Gospodje! Ne samo zaradi te-ga, ker stojimo na stališču repu-blikanske državne oblike, ampak tudi iz spoštovanja pred zakono, ki stoji nad kraljem, za-htevam socialisti, da se izreka-jo sodbe v imenu zakona in ne v imenu kralja. (Odobravani pri socialistih.)

Poudarjal sem že uvodoma, da vidim garancijo v dobro sodstvo v državi ne samo v dobrih zakoni-h in ne samo v dobri sodni up-ravi, ampak tudi v kvalitativno prvovrstnih sodnikih. Moram reči, da bi mi ne bila nobena do-ločba odveč in da bi mi ne bil, če bi šlo za denar in kadar bo šlo za denar, noben denar predrag, da sodniku zagarantiram v vsakem oziru čim najboljši in najbrez-skrbnejši gmotni položaj; na drugi strani bi pa tudi staval na sodnika v strokovnem in mor-alnem oziru zahteve, ki bi šle preko mere vsega, kar bi zahte-val od drugih državnih nameš-čencev.

(Nadaljevanje na str. 4.)

Kmetški triumvirat.

Historičen roman. — Spisal Anton Koder.

Preljubo dete, jaz poznam moža, katerega je zadelo, kakor minolo noč tvojega očeta, nenadno gorje, ker je bil poštenjak ter ni smatral samega sebe in svojih sosedov za brezumno živino, ki je stvarjena v večno sužnost, in ker si je upal javno izgovoriti svoje misli zatrjujoč, da ima vse človeštvo enake pravice na sve-tu. Oblegli za zaradi tega biriči v noči njegovo hišo. Oropali so mu vse imetje. Spodili so njegovo ženo in otro-ke po svetu, njega pa zaprli v temno mokrotno podzeme-ljsko ječo. Baš štirideset let je minolo letos od tega. V to mokrotno votlino, premilo moje dete, pa se ni čula nobena tolažba, ni posijala nikdar solnce. Pet dolgih strašnih let je upiral jetnik zastoj svoje oči proti vzhodu, od koder je upal rešitve. — Ali neko jutro je čakal zastoj po prečutej noči dnevnega žarka, ki mu je naznanjal do sedaj vsaj slab razloček med nočjo in dnevom, med temo in svitom. Nemiren je postajal za-rali tega. Klical je, kolikor so mu pripuščale slabe moči, naj mu dovolijo vsaj mali žarek dnevne svetlobe v je-či. Čul ga ni nihče. Oslabiel je strašnega čakanja. Poje-mal je njegov glas. Skeleti so ga jele nepopisljivo oči, in strašna slutnja se mu vzbuli v prsih. . . . Izgovoriti niti misliti si ni upal svojega strahu. Izpraskal je napo-sled kamen iz stene, zgrabil ga je in jel kresati po ka-menitem ozidji, da so mu krvavele roke. Gledal je a strahom pričakujoč, kdaj se ukreše iskra, spomin sol-čne svetlobe, katero je si stvarjal toliko potov v oto-žnih urah in dolgih nočeh. — Zastoj! Planol je potem kvišku kakor blazen. Vrgel je kamen v zid, da se raz-prši v pesek, sam pa omahol na zemljo in obupno za-kričal: Gorje, moje oči so izgubile zadnjo moč! — In

od tedaj ne gledam nikdar več zlatega solnca!"

Pri teh besedah preneha starec in se obrne od o-gnja v stran. Črez nekoliko pa se pristavi: "Jela, ozri se v moje oči sedaj in povej, ali so one zaslužile tako-vo kazen!"

Odgovorila ni deklica, le vzkliknila je boječe: "Nesrečni oče, kaj pričakuje ondi zdaj tudi vas?" "Čudna osoda!" vzdihne starec. "Pred sedemdeseti-letimi leti praded, pred štiridesetimi ded in zdaj oče tvoj, moj sin Ilija! Kdaj bode polna kupa našega trpljenja? Žalostne so bile te besede, ali vendar se opogumi slepec in nadaljuje zaupljivo:

"Čudno naključje, da se je v enej noči izpremeni-lo toliko v naši hiši. Steber, na kateri si se naslanjala do sedaj, Jela, pričel se je majati. Vendar v istem trenotku prišel je blag moč ter ti ponudil svojo desnico, ki ti naj nadomestuje tvojega očeta.

Jela, podaj mi roko! Po njej se hočem prepričati, ker ti ne morem pogledati v oči, koliko je resnice v tem posebnem naključju!"

Naslonila se je deklica na deda in položila roko v podano jej desnico. Starec pa govori mirno: "Srečen sem tudi jaz tebe sredi neizmerne tuge, preljubo moje dete. Tvoja tresoča roka spričuje mi več kot obilo besed. Res je torej, kar mi je zatrjeval Gu-zetič baš nocoj, ko se mi dozdeva čas pomenljiv in oso-depoln!"

Tako je govoril slepec in poljubil na čelo svojo vnukinjo. Žalibog da ni mogel videti, kako je zarudela med njegovim govorom deklica v lice in kako je za tre-rotek zažarela nepopisljiva sreča iz njenega samih solz rudečega očesa.

Razumela je dobro deklica, kam merijo dedove be-sede, ali odgovarjala jim z jezikom in z glasno zahva-lo. Oklenola se je strastno njegovega života in dejala: "Oče, recite, da ni greh misliti v tem trenotku na-se in na nekoga, ki čuti z nami našo nesrečo!"

"Jela, jaz blagoslavljam tvojo odkritosrčnost in zaupanje, ki je staviš v me. Hvalim tudi osodo, ki ti je

poslala v pomoč krepko roko v trenutku, ko si zapuše-ča od vsega sveta. Veruj mi, tvoj bodoči ženin je blag človek! Opazovati sem imel priliko njegov značaj in poštenost. Vedel sem tudi davno že, kaj ga vodi pogo-stoma v našo hišo, akoravno ni govoril do sedaj besede o tem. Toliko lepše pa je, da se je pokazal baš v uri ne-sreče pravega moža, poštenjaka, ki ne zapira durij za seboj, ko trka gorje na vrata znanecv in prijateljev."

Molče in kakor zamaknena poslušala je deklica starčev govor. Vsaka njegova beseda je poviševala vrednost one podobe, katero je nosila že dolgo skrivaj v prsih.

"Čudno, nerazumljivo naključje, da si postala ne-vesta, moje dete, v trenutku, ko se odpira nova, kdo ve, če ne osodepolna doba tvojemu domovju," povzame zo-pet starec. "Srečni nevestini dnovi ti ne sijejo naspro-ti, a tega se ne straji! Morda te obdari poznejše nebo z nekaljeno srečo in odškoduje za sedanje gorje. Ven-dar ne stavi previšoko svojih nad in ne zidaj že zdaj gradov v obake! Malo moramo zahtevati, če hočemo, da se nam podari mnogo, pravi naša vera. Okoliščine v katerih se ti je odprlo nebo tvoje mlade ljubezni, so žalostne. Jaz jih zovem čudno naključje. Da bi ti ne bi-li krivi proroki, ti je presrečna želja tvojega deda!"

Slepec preneha pri teh besedah. Črez nekoliko pa pristavi: "Govorim naj jasno s teboj, moje dete. Od-kril mi je nocoj tvoj ženin svoja čutila. Ponudil nama je pa tudi vsaj začasno svoje varstvo na lastnem domu.

Z veseljem sem sprejel to pomoč zaradi tebe. Jaz sam je ne potrebujem mnogo. Kaj sem tudi hotel? — Težko mi je slovo od svojega domovja. A kaj govorim od domovja? Pogledj te razvaline. To ni naše domovje več, to je žalosten spomin vnehoške krivice. Zaradi tega prečujeva nocoj zadnjokrat na tej višini. Jutre ko posije solnce, pa me pelješ na novo domovje k svojemu novemu zaščitniku."

Otožno so donele te slepeče besede. Dozdevalo se je njemu samemu, kakor da bi odmevalo iz nižave: — "Starec, zate ni domovja, ni počitka nikjer! Ti si rojen

Pesnikovo maščevanje. Cvetko Golar.

(Konec.)

"O, gospod Matija!" ga je sladko poklicala Ana. "Kaka čast, da nas vendar enkrat posejite! Tako slaven pesnik! Skoro se mi blešči pred vašo glorio!"

Matija je hotel odgovoriti, nasmehljaj se je, ali v tem trenutku se je moral skloniti, zakaj vsi štirje malčki so se stisnili okoli njegovih nog. Dva sta mu zagnala pot in izhod iz nenavadnega položaja, dva sta se mu zapodila v kolena. In skoro bi bil zagrnel na tla. Skušal si je ohraniti ravnotežje, ali vseeno je moral poklekati sredi izbe. Malčki pa so se smejali in Ana se je smejala, da so se tresla njena polna nedra, in je mali v njenem naročju pogledal osuplo s črnimi očmi po sobi. A Matijeva jeza je rasla, njegov srd je kipek kot zločest hudournik.

"O, le počakajte, fantički, ni še vseh dni konce!"

Otresel se je malih in stopil pokonci. Ana pa je rekla z ljubkim glasom:

"Sedite, gospod Matija, pa nam povejte kaj lepega!"

In ponudila mu je stol.

"Ah, gospod Matija, lepi časi so bili nekoč! Ali se še spominjate? Istorjice ste mi pripovedovali in ljubosumni ste bili. — Ha—ha—ha!"

Matija je bil v zadregi in se zmeraj je stal sredi sobe ter nejevoljno gledal okoli sebe.

"Povejte spet katero! Tisto o petelinu in kokoški, ki sta šla lešnike brat."

"Bi že, ali mudi se mi, čez glavo dela —"

"Seveda, seveda! Pesniki ne utegnejo! Vsaj malo sedite, da nam ne odnesete spanja!"

In tisti trenutek je prešnilo kot blisk Matijo: "Osveta! Maščevanje je že tu! Nič ne bo sedel, spanje bo odnesel Ani in otrokom. To bo maščevanje, strašno maščevanje!"

Nič ni hotel slišati in se je prav sladko prilozoval malim.

"Sedite vendar, gospod Matija, že tako neradi spe naši otročički. Ta-le bučman se je vrgel čisto po očku, vse noči bi prebedel." In Ana je objela rdečeličnega fantička.

Nič ni hotel slišati Matija, le igral se je z otroci.

"Ali je Peter doma?" je vprašal debeluhastega Martinčka in ga prijel za nos. Peter je bil doma in je napel lica in zatrobil. Matija pa si je moral brisati prste.

"Kako je pa tebi ime?" je ustavil drugega.

"Jaz sem pobič," je odgovoril malik.

"Ali me imaš kaj rad?"

"Nič," je dejal pobič in se skril za majko.

Maruško je vprašal, ali ima rajša črnice ali belice? In potem jo je vprašal:

"Mož, ali greva česnje brat?" Nazadnje je hotel vedeti od rdečice, majhne punčke, ki ji je bilo ime Jagoda: "Ali si videla kdaj smrt?"

In naprej in naprej se je smejal, a sedel ni. O, kako sladko je maščevanje!

Priklonil se je, ljubezljivo se nasmehnil in se poslovil. Že na pragu je začutil, da je njegova suknja zelo napeta.

"Ha—ha! Spanje sem jim odnesel! Martinčku, Maruši, Jagodi in pobiču. Ha—ha! In vsem, vsem!"

Tolkel se je po kolenih, ko je stopal po ozkem hodniku med lesenim konjičem, ki ga je pobič jeznil, in vojsko kralja Matjaža.

O, sladko je maščevanje! Matija je šel in se tipal: Debel in širok je bil njegov žep, napet kot mehur in poln je bil spanja.

Krenil jo je v gostilno s smehom in radostjo. O, sladko je maščevanje!

Dolgo ni ostal pri "Zlatem Angelu", ki je točil črno vino in je bil danes kratkoročen nad vse mere. Ko se je storil večer, ga ni več strpelo v gostilni. Odpravil se je na Martinov dom, da vidi Ano in tiste preklicane malčke, katerim je odnesel spanje.

V resnici, kakor da je stopil v panj: Vriš in piš in burja. Dva sta se smejala, dva jokala, dva kričala. Gospa Ana si je tiščala ušesa, Martin je hodil ves zmešan okrog.

"Ali vam nisem rekla," ga je ljubezljivo pokarala Ana, "da sedite. Sedaj pa počejte spati."

Matija se je opravičeval, majal z glavo in zvito besedil:

"O, gospa čestita, žal mi je, v resnici mi je žal, zelo mi je žal. Prav nočijo, sem si mislil, pojdemo v gostilno, ker je jutri god svetega Martina. Malo bi pili in se veselili — zdaj pa sami križi in težave zakonskega stanu."

Lepo in z usmiljenim glasom

je govoril in se smejal pod debelo suknjo. Silno dobro se mu je zdelo. O, sladkost, o maščevanje!

Ana ni mogla od doma, pač pa je mogel Martin. In sta jo zavrila premišljeno in počasi v gostilno.

Kako je bilo včer Matiju, da se je tako imenitno maščeval! Od veselja je sklenil, da se nocojšno noč ob tej slavni priliki odpove večnemu devištvu. Zopet bo ljubil pastirice in kraljčice.

V tisti beli ljubljanski izbičici sta se prijatelja Matija in Martin namestila okoli mize in naročila vina. Pila sta in Matija je poklical k sebi deklici Minko in Polonico. Eno je posadil na svojo levico, drugo na svojo desnico. — Vsem je natočil in objel ljubi deklici, noge pa je stegnil pod mizo in jih svojemu prijatelju Martinu položil na kolena. Krohotal se je zelo prešerno in bil razposajen na vso moč.

Ko pa se je tako raztezal na stolu in objemal deklici, poljubil zdaj Micki rdečo rožo njenih usten, zdaj Polonici rožno žep razpočil, spanje je planilo iz suknje in se zaprašilo Matiji v oči. In tisti trenutek je spustil kozarec, ki ga je prav nesel z levico k ustnicam, in njegova desnica, ki je objemala Polonico, je omahnila kakor mrtva. Oči so se mu zaprle, in Matija je zaspal in spi še danes, ako se ni zbudil.

Zakaj tudi preneusmiljeno maščevanje nad nezvesto ljubico se maščuje na svetu.

GORE IN ML.

Nad sto let je minilo, odkar je človek vzbujal gorsko naravo in ta ljubezen plamti od tedaj vedno bolj, kajti izgubljena ovca — človek je našla svoj nekdanji dom — naravo, iz katere je v pradednih časih izišla.

Usoda nas premnogih je, da tičimo cele tedne in mesece dolgo v zaduhlih prašnih pisarnah, delavnicah, tovarnah, šolskih sobah in delamo ravno nasprotno, kot kar zahteva naše telo, ki je po pradedih bilo namenjeno za prosto življenje v prosti naravi.

In ravno tekem minulega stoletja so se povečala mesta tako zelo in vrkala toliko človeštva v svoje ozke mrtve zidove, kjer mlado in staro malone vseh stanov životari žalostno življenje v prahu in medlem solcu ali pa v dimu gostilniških sob, kjer pijavka-alkohol uničuje moči ljudstva!

Zato kličejo prijatelji ljudskega zdravja vedno bolj, da naj vsakdo, ki mu dopušča čas, za kratko dobo zapusti mestne zidove in naj pohiti ven, kjer se deluje, še živi naša pramati narava, ki nas izgubljene otroke še vedno sprejme prijazno in nas vsakokrat odpusti nazaj bogato obdarovane z najdražjim, kar imamo: z zdravjem, zadovoljnostjo in srcem, polnim veselja in spominov na krasote, ki presegajo človeške umetnine daleko!

Res, dolgo časa si je mogel le petičen človek dovoliti, da se je

odstranil dalje iz mesta, ker so bile potovalne razmere težavne. Danes pa nas popelje železnica v nekaj urah tako daleč, da niti ne slutimo več o mestnem trupu in da niti oblaka dima, ki plava nad mestom: hoteti, da pridemo ven in pa žrtvovati malenkost denarja. Napačno misli, kdor misli, da so izleti dražji kot posedanje po gostilnah! Zunaj mnogokoga telesno gibanje v čistem planinskem zraku prepriča, da je alkohol telesu — obenem pa denarnici škodljiv — kar že samo upliva najzadnejše na ugodne finance.

Na človeka upliva s svojo mogočnostjo največ morje in gorovje! Žal, prvo je nam Slovenec sedaj malone nepristopno, ker nam je zemljačni Italijan pred nosom zaprl dohod do njega. Ostal pa nam je dobršen del naravine lepote: to so naše lepe, visoke, sinje gore! One so nam nedvigljive zaklad zdravja in moči in za mnoga edini kraj kjer se more še enkrat preroditi in poživiti!

Kogar ne veseli visoko v gore, najde že pod njimi v divjih, krasnih dolinah izredne užitke. Kdo ne bi umolknil spričo pogleda na Triglav, ki se dviguje nad dolino Vrata 1800 m malone navpično, ko hiti pogled čez temne tih gozdove okoli beloprodne Bistrice, čez širne meli, snežišča, po strašni skalni steni, vse prekapani od črnih kaminov, čez blesteči ledenik in gori čez zadnje, belo venčane stene na vrh, moleč v temnodromu nebo? Kdo more vpriča takega veličastva, takega velikanstva še misliti na sebe, ki se more tam imenovati komaj prašek? Kje ostanejo tedaj vse skrbi, prepri, malenkostne želje in druga duševna navlača mestnega človeka! Orjaške gore s svojim velikanstvom, s svojo nemo lepoto nas očistijo vseh dušnih madežev in osrečijo!

In koliko imamo takih krajev, kjer se sredi gozda ali na solčnem planinskem pašniku brez truda udamo mirnemu razgledovanju gorskih krasot! Že dolina Kamniške Bistrice je pozdravila premnogega, ki je še truden od težkega telesnega ali duševnega dela, klonil glavo, da se je vračal nazaj z bistrimi očmi, z novimi močmi — z eno besedo: ves prerojen. A poleg preje omenjenih Vrat in Bistrice je pod našimi planinami še mnogo lepih in lepših dolin kakor onidve, in vsaka nudi novih, nepričakovanih lepote, tako posebno Logarska dolina, severno pod Kamniškim sedlom, s 60 m visokim slapom Rinke, divji Robanov kot, krasna, tesna Kokriška dolina z nepopisno lepo pod severnim vznožjem divje razdrapano Kočne in Grintava ležičim Gorenje Jezerskim; Bohinjska dolina s temnim, skrivnostnim jezerom; čudovite tesni Rodovnj v Vintgarju; Velika Pišenca pri Kranjski gori z veličastnim zaključkom, ko se dvigajo Razor, Prisojnik in Skrlatica s tisoč metrov visokimi, razpadlimi, temnimi stenami nad črnimi gozdovi; mi, rdečimi, s snegom pobeljeni Planica, domovina Save Dolinke, koder se nad krasno oblikovano dolino dviguje sloki Jalovec tako mogočno in silovito v modro nebo, da gleda človek ta orjaški stebel narave ure dolgo — a mu postaja vedno ljubši; zobati venec Martuleka, tik nad vasjo Gozd pred Kranjsko goro upliva s tako silo na vsakogar, da nehoti zakličje: "Tu sem se bom vrnil še mnogokrat!"

Pa besede so proti resnici kakor plamen sveče proti solncu! In vendar, kako malo jih je, ki poznajo te lepote in ki uživajo njih kras, njih nebeški mir in čisti zrak, in ki si tam utrjajo zdravje za pozna leta!

Še vse kaj drugega, lepšega nam nudijo gore, kadar se povzpemo po potih ali brez njih na visoke vrhove! Že pot sama tje gori v sinje višave je polna čarov, posebno gori na meji, kjer sovražni mraz in ljuti viharji otežujejo življenje rastlin. Tam pokažejo ta bitja svoj značaj, ko

se prilagodijo vsem težkočam divjih vetrov, strašnih plazov in dolgotrajne zime. V slikovitih skupinah stoje tam razmršeni viharniki — smreke, v družbi žilavega pritikevega ruša, ki mu zadostuje za življenje le malo prsti v ozki špranji na strmi skali ali na širnih meličih.

Kar se je upalo gori v te neprijazne višave dolinskih rastlin, podleže nezgodam in bukve so skrivljene, podrte, poležane, medtem ko žilav viharnik, ki mu je bil odmljen vrh, zopet ponosno dvigne vrno vejo v nebo kot nov vrh!

In neštete bujno barvane cvetice! Pomladi so skale v krajih, kamor še ni prišel človek, ki nesmiselno uničuje rastlinstvo, kar pozlačene od prekrasnega planinskega jegliča! Poleg njega cvete temnodromi kelih svišča in truma drugih živobarvnih cvetic. Poleti pa prevladuje na težko dostopnih krajih bela zvezdica planike, najlepše rožica gora. Le žal, da so jo turisti in domačini tako temeljito uničili na lažje dostopnih mestih. Saj je planika rastlina travnikov in se je le ukamnila v skale pred uničevalnostjo človeka!

Ob meličih, ob robu gozdov in hudournikov pa žari poleti skratlato rdeči gričevnik (rododendron) v takih množinah, da se nam veseli srce. Kajti, ti krasni živobarjni cveti v zvezi s temnim zelenjem, svetlimi skalami, belimi, blestečimi snežišči, visokimi stenami, ki jih zaključujejo sinji vrhovi in zobati grebeni ter modro nebo s podedimi se oblaki, tvorijo sliko lepote, ki se je ni mogoče naveličati, ki upliva na dušo izmučenega človeka kakor balzam. In sveti mir vsepovsod — kvečjemu oddaljen grom žlapa ali vršenje vetra po višinah — pomiri nas popolnoma.

Ko pa zapustimo zadnje samotne viharnike in ostajajo sočni planinski pašniki pod nami, širi se nam pogled v daljave, pred nami pa se dvigajo goli vrhovi vse bolj divje in strašno, kot smo slutili od spodaj. Mrtve stene — le redka rušica skromnih cvetk jih še kras — ožive od časa do časa, ko se kruši skala, ko šine preko njih divja koza. Da, tu gori, kjer se že pogosto menjujejo skalne stene in meli z bujno zelenimi, s cvetkami posuti strmi pašniki, tam je dom divje koze, naše najbrhkeje živali.

Seveda oni, ki vriska in kriči in kali božji mir po gorah, je ne bo našel, ker se mu bo plaha in urna žival umaknila na kraje, kjer je ne moti nespametni človek. Kdor pa se tiho vzpenja po onih krajih, bo nenadoma ugledal tropo divjih koz, pasočih se po visoki zelenici in če ostane tih in miren in mu je veter ugoden, lahko jih bo opazoval poljubno dolgo, kako se znajo tudi one veseliti življenja in bo končno občudoval njih lahki tek čez bregove in stene ter se divil drznim skokom v globine, kjer jim nudi stojišče prostor, komaj dlan obsežen! So to užitki, ki ostanejo nepozabni in daleč nadkričujejo vse, kar nudijo doline.

Vzpenjajoč se navzgor, plezajoč po skalah, kaminih in po zračnih grebenih se nam razgiba vse telo in močno delujoča pljuča vrskavajo najčistejši, najfinejši zrak. In solnce nas osvetljuje z nezmanjšano močjo bolj kot v dolinah, kjer nam prah in vodna para odzavmeta tretjino njegove sile.

Končno je dosežen cilj — visok vrh in komur je bila usoda mila, da ga je dosegel v jasnem vremenu, ima sedaj poplačan ves trud prebogato. Že dosega cilja nam uzadovolji srce, kaj šele, če nam nudi polno mero največje lepote! Vzvišen je užitek solčnega vzhoda na gorah. Daleč smo od ljudi, globoko doli v modrih meglicah še spava mesto in vas — pred nami pa se odpirajo v krogu komaj domne daljave, polne čudovito oblikovanih vrhov in nad tem prekrasnim velikanskim krogom se dviga temno nebo z belimi zvezdami. Na

vzhodu se pokaže širok pas krivavordeče in zlato obrobljene zarje. Vedno višje sega v nebo, vedno širša postaja in vrhovi se svetijo v njej. Vsa ta velikanska narava pa je smrtno tiha ob pričakovanju nastanka novega dneva in solčnega prihoda. Nima noben besed, da bi popisali, ne barv, da bi naslikali ta veličastni prizor — imamo pa srce, da ga občutimo v vsej njegovi veličastnosti. In ko se prikaže solnce, začne vrhovi v prekrasni rdečici — a globoko doli je še vse modro-mračno in dolge sence padajo še preko ravnin.

Dan pa je tukaj in polagoma se posvetijo iz globin hišice ljudij, teh ošabnih črvov. Kdor pa

stoji ob takem času visoko gori, spozna svojo ničevost in mir se mu nasele v srce, mir, ki ga življenje tako skopo meri človeku! — In če smo ure dolgo prebili na gori, onih daljav, ki nam neprestano odkrivajo nova čuda, in za katerimi slutimo neizmernost stvarstva, se ne naveličamo.

Pa pride doba odhoda in težko je slovo od vrha, od gore, od vsega, kar nam je naredilo veselje, kar nam je dvignilo srce in nas poživilo telesno in duševno in spoznalni smo, da so gore naše zavetišče, naše prijateljice, tolažiteljice in najlepše svetišče, kjer globoko zaslutimo neizrekljive reči.

SINGER SEWING MACHINES. KAJ POTREBUJE VSAKA GOSPODINJA? Mnoho denarja prihrani gospodinja, ki dela obloke zase in za svojo družino doma. ŠIVALNI STROJ. jji je neobhodno potreben, zato ako ga še nimate privedite v mojo trgovino in si oglejte naše Singerjeve šivalne stroje, ki so najboljši stroji, kaj jih je danes na trgu. Pri meni so cene zmerne. Če pa že imate stroj in se vam je kaj potrl, ga vam pri nas zopet popravimo, da bo delal kot nov. LOUIS LEVSTIK 6527 St. Clair Av.

AVTOMOBILISTI! Kadar ni vaš avtomobil popolnoma v redu, se priporočamo, da se obrnete na nas. Smo strokovno izučeni in lahko se zanesete, da boste dobili izpod naših rok le dobro delo. Naša delavnica je opremljena z vsem potrebnim orodjem, in popravimo vam lahko kakoršnekoli vrste avtomobil. Če se vam mašina kje na potu vstavi in ne morete naprej, nas pokličite po telefonu in takoj bomo prihiteli na lice mesta, da vam pomagamo. PRINCETON 1588 — RANDOLPH 5276. BONNA AUTO REPAIR CO. 1275 E. 61. ST. IN VOGAL SUPERIOR AVE. FRANK HOMOVEC.

Kristjan Lozar 1100 GLASS AVE. IN VOGAL E. 63. ST. KROJAČNICA. Izdelujem najboljše oblike, jih popravljam, likam in krepam. Kadar kaj potrebujete, se obrnite na mene in naredil vam bom dobro delo po nizki ceni. V zalogi imamo tudi nove vzorce, katere sem ravnokar dobil. Cene so različne. Se vam priporočam za obilen obisk.

KEEPING WELL MEANS A CONSTANT FIGHT AGAINST CATARRH. Marsikako bolezen imenujemo katarhično. Kašel, prehlad, nosni katarh, želodčni in črevesni neradi, so nekateri izmed številnih bolezni, katere povzročajo katarhi. Borite se napram njemu z zdravilom, ki ima že zagotovljene zasluge in ima ugled radi svoje uporabljivosti zadnjih 50 let. DR. HARTMAN'S PE-RU-NA. Tablets or Liquid. Sold Everywhere.

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO. 3 MAGNIFICENT STEAMERS. The Great Ship "SEANDBEE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO". CLEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO. Leave CLEVELAND - 8:00 P. M. Leave BUFFALO - 8:00 P. M. Arrive BUFFALO - 7:00 A. M. Arrive CLEVELAND - 7:50 A. M. Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian ports. Beautiful colored sectional passage chart of The Great Ship "SEANDBEE" sent on receipt of five cents. Also ask for our 24-page pictorial and descriptive booklet free. The Cleveland & Buffalo Transit Company Cleveland, Ohio. FARE \$ 5.56.

HARRY F. GLICK SLOVENSKI ODVETNIK naznanja, da je preselil svoje ODVETNIŠKE PISARNE IZ SOCIETY BUILDING V 102 ENGINEERS BUILDING Cleveland, Ohio. Prvega julija Devetnajst sto enoindvajset Central 812 Main 1865

ZA KUHANJE PIVA DOMA. IMAMO V ZALOGI: SLAD — HMELJ — SLADKOR in vse druge potrebščine. POSKUSITE in se prepričajte, da je doma kuhani vedno le najboljši in najcenejši. DOBITI jo tudi zbirko sodov, steklenic, velikih lončenih posod, itd. NAROČILA dostavljamo po pošti točno in v vse kraje. — Grocerijam, sladničarnam, železnim trgovinam, primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije FRANK OGLAR 6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO. PODRUŽNICA: F. Kunstelj, 6117 St. Clair Ave.

Naznanilo! Sedaj imamo v zalogi poleg železnine tudi lepo število postelj in finih bombažastih blazin kakor tudi zmeti (springs) najboljšega izdelka in sicer vse po zmernih cenah. Obiščite nas kadar kaj sličnega potrebujete. Pri nas vam bomo prijazno postregli in gotovi smo da boste zadovoljni z vsakim predmetom kupljenim v naši trgovini. Istotako vam lahko postrežemo z vsakovrstno železnino bodisi gospodarsko ali gospodinjsko. Za gospodinje imamo kuhinjsko posodo in druge kuhinjske potrebščine, za gospodarje pa razne potrebščine za popravo hiše kakor tudi lepo zalogo finih barv. Ne pozabite naše trgovine, ako si hočete prihraniti denar. Doli z visokimi cenami! Nazaj na normalne predvojne cene, tako kličejo ljudje in mi stojimo z njimi. Se vam priporočamo Lovrenc Avcin 15406 CALCUTTA AVE.

Clevelandske novice.

— V nedeljo bo imelo piknik društvo Jugoslav Camp, št. 293 Woodmen of the World na Kastelekih farmah. Rojaki so vabljivi, da se vdeležijo v kar največjem številu.

— Pisma imajo v našem uradu: Franc Opeka, Frank Močnik, Franciška Zagar, Andrej Kržišnik, Lovrenc Zupančič.

— Med osmimi moškimi, ki so bili včeraj aretirani v nekem hlevu v bližini vshodne 30. ceste in Euclid Ave., se je nahajal tudi brat Mrs. Eve Kaber, Charles Brickel. Moški so se nekam sumljivo obnašali in policija je obrnila svojo pozornost nanje. Veruje se, da so moški zapleteni v številne tatvine avtomobilov. Pri njih so našli policaji več hipodermičnih šivank in pa nekaj avtomobilskih licenc. Neka ženska, katera je, kot se veruje, prinesla moškimi kokaina, je zapustila hlev ravno nekoliko pred prihodom policajev.

— V požarju, ki se je pripetil včeraj zjutraj na 2657 E, 63 St., je zgorelo 5 konj in en tovorni avtomobil. Zgorelo je več hlevov, katere je imel v najemu John Brownlow. On ceni svojo škodo na \$6,000, lastnik hlevov pa svojo na \$10,000, tako da je skupna zguba okrog \$16,000. Vzrok ognja je neznan.

— Župan FitzGerald je prejel zadnji terek iz Dortmund, Nemčija, od Mrs. Amilije Gorius pismo, v katerem ga prosi, naj ji pošle nekateri sinu Karla, ki je živel pred vojno na 3104 Dier Ave. Preiskava je dognala, da je bil njen sin ubit v neki peccentni nesreči še leta 1919, in da je bilo njegovo truplo upepeljeno. Gorius je živel v Clevelandu kakih deset let in je bil tudi oženjen. Po njegovi smrti je žena zapustila mesto. Župan je odredil, da se odposlje upepeljeno truplo sinu materi.

DOPIŠ.

Akron, Ohio.

Najprvo pozdravljam vse rojake po Akronu, Kenmoru in Barbertonu, kjer se mudim kot potovalni zastopnik delavskega dnevnika Enakopravnosti. V soboto sem se napotil v Akron in se ustavil pri rojaku Frank Koširju, tajniku društva "Dolenjec" št. 170. S. N. P. J. kamor sem prišel v nedeljo zjutraj na 31. julija. Ko smo se pogovarjali kam bi šli popoldne, nam pove Mr. Košir, da ima mladinska godba "Jugoslav Republic Band" v Barbertonu vrtno veselico in pristavi, da bi ne bilo nič kaj napačno posetiti jih. Tako smo se torej podali na pot v Barberton. Peljal nas je Mr. Matt. Zakrajšek iz Kenmore, Ohio, in prav kmalu smo bili pred barbertonskim Narodnim Domom kjer je mrgolela precejšnja gruča mladih dečkov starih od 7. pa do 15 let, ki so bili vsi oblečeni v godbeniških krojih. Povedalo se mi je, da so to slovenski godbeniki. Meni se je kar čudno zdelo, kako da bi mogli taki majhni fantički nositi instrumente. Ko se tako čudim, pa mi pravi učitelj Mr. Bombač, "počakajte in videli boste ko enkrat zaigrajo." In res čez nekaj časa se fantje vstopijo v kolo, bilo jih je 36, in uredijo neko prav lepo staro kranjsko polko in rečem vam bilo je tako prijazno za slišati, da bi človek poslušal cel teden, brez da bi kaj jedel ali pil. Ko so komad skončali je bil čas podati se na kraj piknika in vsi smo šli na pot. Prišli smo na kraj piknika smo se posedli po klopih pod lipami, vsak je izpil en "Near beer" ali pa "pop" in tudi jedi je bilo na razpolago v izobilici. Potem pa se je pričelo zopet igranje da je bilo veselje. Ljudi pa je bilo tudi toliko nazočih, da si nisem preje nikdar predstavljal da živi po teh naselbinah toliko rojakov, mislim pa tudi, da ga ni bilo rojaka, ki se ni vdeležil te veselice. Po igranju se

je pričela rokooborba med mladimi godbeniki. Najprvo sta se začela dva dečka stara od 7. do 8. let. Bila sta rudača kot kranjski purmani in ko bi ne imela rokavic na rokah bi si človek mislil, da se bosta pobila. Potem so prišli na vrsto dečki stari po 10 ali 12 let in te je bilo zelo zabavno za opazovati. Največji revež pa je bil učitelj Bombač, ki je tepež nadzoroval.

Tepežu je sledila dirka v žakljih. Vsi dečki so bili do glave zavezani v vreče in valjali so se kot starokranjske buče. Prva nagrada je bila vodena buča in dobil jo je sin rojaka Frank Zake iz Akrona. Bučo smo razrezali in tudi popotnik je dobil svoj delež in reči moram da je bila silno dobra. Nato se je vršila dirka z zvezanimi nogami in pa vlečenje vrvi. Mr. Bombač je prinesel močno vrv, nato razdelil dečke v dva dela, na vsako stran je dal 16 fantov nakar so pričeli vleči, da vidijo katera stran zmaga. Toda obe strani so bile močne, vrv se je pretrgala in vsi so bili deležni nagrade.

Med to zanimivo zabavo se je solnce čimdalje bolj nizalo in jelo se je že mračiti in meni se je bilo treba na vso žalost posloviti. Ker sem brez doma sem se podal s Koširjevimi v Akron in tam prenočil. Koširjevi so bili zelo gostoljubni napram meni in zato se jim toplo zahvaljujem. Istotako se zahvaljujem Math. Zakrajšku in Vinc. Zorecu, ki sta oba stara naročnika lista Enakopravnosti, za vožnjo v avtomobilu. Pozdravljam tudi vse mlade godbenike in čestitam starišem, ker imajo svoje otroke tako lepo vzgojene. Mnogo sem že potoval, toda na kaj takega še nisem naletel. Pozdrav učitelju godbe Mr. Bombaču, ki je silno prijazen in podučil za mladino in želim mu še mnogo uspeha. Končno pozdravljam vse rojake širom teh naselbin in jim sporočam, da jih v kratkem obiščem ker sem prepričan da se bo sleherni ki še ni naročnik Enakopravnosti odzval.

Vaš udani popotnik

John Jaklich.

ZA DOBRO SODSTVO.
(Nadaljevanje iz 2. str.)

Tozadevno v preteklosti vsaj v tistih krajih, v katerih poznam razmere iz lastnega opazovanja, ni bilo vse tako, kakor bi moralo biti. To je bil tudi eden važnih razlogov, da ni bilo sodstva na zaželjeni višini. Ker mislim, da so določbe, ki se tičejo na eni strani osiguranja nezavisnosti in osiguranja gmotnega položaja sodnikov, na drugi strani pa višine kvalifikacije sodnikov, tako važne, da jih ne moremo od časa do časa izpreminjati potom zakonov o organizaciji sodišč, sem mnenja, da je umestno IX. oddelek tudi tozadevno podrobneje izdelati, kakor ga je pa izdelala večina ustavnega odbora.

Med drugimi stvarmi zahtevamo, da se sodnik dvigne iznad nivoja dnevnice in strankarske politike. Dasiravno stojimo zlede drugih državnih uradnikov na stališču, da se naj jim pravica političnega udejstvovanja ne krati, smo vendar pri sodnikih — posebno, dokler sodni stan v moralnem oziru ni na taki višini, kakor si to želimo — napraviti v soc. ustavnem načrtu izjemo in sone sodnikom politične pravice omejili, da ne bi zamogel nihče nikdar niti posumiti o tem, da vidika politične pripadnosti k posamezni politični stranki.

Potrebne so določbe, ki naj določajo, s katerim letom stopa sodnik v pokoj, samo želeli bi jih izboljšane, posebno v tem pogledu, da se ne izreče samo, da se sodnik upokoji, kadar dovrši 65. ali 70. leto, ampak da je sodnik s koncem kalendaričnega leta, v katerem dovrši 65. ali 70. leto, ex lege upokojen. S tako določbo se sodnikova stalnost, še bolj podčrta, izrek sodne uprave pri upokojitvi sodnikov se omeji le na golo formalnost. Mnenja sem tudi, da bi se bilo

moralo že v ustavi odločiti, da imajo vsi sodniki samo naslov "sodnik" in nikakega drugega naslova. Vsak sodnik naj bi imel pa tudi isto temeljno plačo brez ozira na to, ali je zaposlen pri sodišču prve instance ali pri apelaciji ali pri kasaciji. Diferenciacija plač naj bi se vršila samo po službenih letih.

Socijalisti stojimo na stališču, da naj sodnike — kakor ostale uradnike — narod voli. Vendar pa radi priznamo, da pri nas razmere še niso take in da še tudi nekaj let in desetletij ne bodo take da bi videli garancijo boljšega sodstva v tem ako narod voli sodnike. Zato smo predlagali drug način volitve sodnikov, da naj namreč sodniki volijo sodnike sami izmed sebe. V ustavnem načrtu je tozadevno napravljen nekak, čeprav popolnoma nezadovoljiv poskus. Kolikor sem informiran, je v načrtu "zakona o sodijama" tudi nekaj slinčnega predvidenega. Vendar me to, kar je v ustavnem načrtu in kar slišim o "zakonu o sodijama", nikakor ne zadovoljuje. Volitve sodnikov naj se vrše po posebni kolegiji in pravosodna oblast naj nima nobene ingerence na to, koga — ako ima seveda kvalifikacijo — te korporacije izvolijo, in niti minister pravde, niti državni poglavar ne sme imeti druge kot formalno pravico izvoljenega v službi nastavit.

V ustavnem načrtu pogrešam tudi natančnejša določila, kako stališče naj zavzemajo sodišča pri razsojevanju v slučaju diskrepance med določili ustave. Pogrešam tudi določila, kako stališče naj zavzame sodnik napram zakonu, napram od upravnih oblasti izdanim naredbam. V tem pogledu je nedvoumna določba potrebna, ali sme v slučaju diskrepance med zakonom in ustavo sodnik sam odločiti, ali pa naj bo ta izrek pridržan posebnemu forumu.

Pogrešam tudi določila, da bi imel sodnik samo pravico preso-jati o pravilnem razglasuju zakona, ne pa o zakonitosti zakona; na drugi strani pa, da ima sodnik popolnoma prosto roko, da preso-ja zakonitost uredb, ki niso bile donešene na podlagi kakega zakona zakonodajne skupščine.

Sokolstvo.

V mladinski oddelek "Sokola" so zopet pristopili 4 mladički in sicer: Steve Bernardič, Jos. Kramar, Edward Simončič in Stefan Škulj. Dečki naraščaj šteje že 77 članov.

Dne 14. avgusta, ko se bo vršila veselica kulturnih društev, bo sodeloval tudi deški naraščaj. Najeli se bodo posebni trucki, v katerih se bo peljalo mladino na določeni prostor. Več v programu, ki izide te dni.

Tajnik.

ČLANE DRUŠTVA L. N. TOLSTOY št. 26 S.S.P.Z.

se opozarja, da se gotovo vdeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo dopoldan, 7. avgusta v navadnih prostorih.

Na dnevnem redu bo poleg veselice, ki se bo priredila drugo nedeljo, t. j. 14. avgusta v Jug. Domu v Nottinghamu, tudi več reči iz glav. urada, da se jih bo razmotrivalo. Marsikateri član ne ve kako in kaj je z združitvijo, da pa izve kaj se je vse godilo v glavnem uradu, je vaša navzočnost potrebna.

Obveščen sem tudi, da bo moral vsak član S. S. P. Z. plačati 50c naklade, katera se ima poslati v glav. urad meseca septembra. Primanjkljaj je v glavnem upravnem skladu in istega je treba zopet izravnati, tako je sklenil glavni odbor na svoji polletni seji. Vsi tisti ki imate za dobiti bolniško podporo, pridite na sejo, kjer vam jo bo blagajnik izplačal.

Upam, da bo vsak, ki nima posebnih zadržkov, gotovo navzoč na seji v nedeljo v Kunčičevi dvorani.

Vas bratsko pozdravljam,
Frank Pucelj,
tajnik.

To bi bile nekatere pripombe soc. kluba k IX. oddelku ustavnega načrta. Poudarjam se enkrat, da je ta oddelek vsled tretjega odstavka v 1109. členu eden najslabših v celem načrtu, na drugi strani pa manjka temu oddeleku cela vrsta določb, oddelek je torej nepopoln in nam ne daje zavesti, da smo položili v ustavi vse garancije za dobro in uspešno pravosodje in za dobro sodno organizacijo v tej državi. (Odobranje pri socijalistih.)

RAZNOTEROSTI.

Umrli je g. Andrej Zalar zasebnik in bivši gostilničar v stadiosti 68 let.

Dražba na policiji. Dne 18. julija začela ob 14. uri pri policijskem ravnateljstvu v Ljubljani javna dražba raznih vrst od u-

rada zoper verižnike itd. zaplenjenega blaga. Prodajali so klobuki, slamniki, manufakturno blago, bakrene žice in druge stvari. Dražba se nadaljevala potem dnevno od 14. ure naprej do razprodaje vsega blaga.

Kurir — milijonar. Te dni je bila hišna preiskava pri češkem državljanu Klavinku na Dunaju. Imel je za 30 milijonov raznih inozemskih valut. Klavinka je bil svoj čas manjši urednik Avstro-Ogrske banke, a je živel zadnji čas jako potratno. Njegovo stanovanje ni štelo nič manj ko 30 sob. Milijonsko imetje si je baje pridobil v spekulacijah z valuto, ko je popotoval kakor češkoslovaški kurir.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

FARME NAPRODAJ.

50 akrov farma se zamenja za dve družini hišo v Collinwoodu, kdor ima \$7000 gotovine v hiši. S farmo se dobi živina, orodje in vsi pridelki. Zraven te farne je druga farma, 41 akrov z orodjem in živino in pridelki; se zamenja za hišo v bližini Euclid Beach. Kdor ima v hiši gotovine \$5750 lahko zamenja za to farmo.

Imam veliko drugih farm naprodaj v državi Ohio, kakoršno si kdo želi.

OLMSTED FALLS, OHIO,

to je samo 18 milj od Clevelanda v bližini železniške postaje in cestne železnice, in v bližini šole. Iz tega kraja se lahko vozite delati v mesto Cleveland. Zemlja v tem kraju je ob tlakani cesti in po tej cesti je napeljana električna žica tako, da sleherni lahko dobi električno luč v hišo. V kratkem se bo gradila nova proga cestne železnice iz Berea v Elyrio, katera bo šla skozi zemljišče, katero sedaj prodajam. Rojaki, to zemljišče ima enake vrednost, kakoršno je imel Glennville pred 20 leti in ker je še zemlja zelo poceni, jo priporočam slehernemu Slovincu, da si jo kupi, ako ne več, vsaj par akrov.

Rojaki, v tej okolici je precej farm razprodanih clevelandskim kompanijam, katere jo mislijo razdeliti v lote, torej je to znamenje, da bo v kratkem času mesto. Ako se pa mesto ne bo razširjevalo, potem bomo pa rabili dotično zemljo za sebo.

Kakor vse kaže, bomo morali Slovenci pridelovati nekoliko vsakdanje hrane, da ne bo ravno vse življenje odvisno le od dolarja, pa posebno sedaj, ker se plače nižajo, cena hrani je pa še vedno visoka.

Rojaki, malo premislite in boste prišli do prepričanja, da je to še edina pot, posebno za tiste družine, katere se bolj obdarjene z množino otrok. Meni je dobro znano, kaj se da pridelati na enem akru zemlje, ker sem to sam poskusil. Zato pa priporočam rojakom, da si preskrbite vsak par akrov zemlje, ker jo boste še potrebovali.

Kdor pa želi večjo kmetijo, in če imate manjšo finančno moč, mu pa svetujem, da kupi farmo v državi New York. Tam imajo Slovenci letos zelo lepe pridelke. Ze več Slovencev mi je pisalo, kako lepe pridelke imajo letos v državi New York. Tam se človek ne zapljuje v tako velike dolgove, kot po krajih, kjer je zemlja dražja.

Jaz imam še nekoliko cenikov, v katerih boste dobili čez 80 različnih kmetij. Ako bi vam ne ugalaja ena ali druga teh kmetij, mi pa naznanite, kakšno kmetijo želite imeti in jaz vam jo bom poiskal v najkrajšem času.

NAJVEČJA NAPAKA.

Mnogo je še naših rojakov, kateri rajše gredo k drugim agentom, kot svojim domačim. To sem opazil že večkrat in sedaj so posledice te, da bodo prišli ob vse kar so imeli ob času, ko so kupovali kmetije. In sedaj k meni hodijo, da bi jim pomagal iz zadrege. Pa kje je to mogoče, ker po toči zvoniti je prepozno. To vam naj bo v dokaz, da se boste z naprej pazili s kom kupujete za kmetije. Rojaki, pri prepisnih mora biti eden, kateri razume vreditev. Navadni delavec, ako nima skušnje v ligalnih zadevah in kedar kupuje kmetijo brez posredovalca, kateri se razume na vreditev, bo kupil mačka v žaklju. Rojaki, kaj je potreba danes riskirati ves svoj trdo prisluženi denar, ko se vendar danes dobijo posredovalci, kateri vam bodo bolje vredili, kot pa vam popolnoma neznan agent.

PRIDITE K MENI V URAD.

V uradu sem vsaki večer od 6. do 8. ure samo ob sredah popoldne je urad zaprt. Ako pa pridete v urad čez dan in če me ni v uradu, pustite svoj naslov v uradu pa bom prišel osebno do vas, in bodite prepričani, da vam bom postregel ravno tako, kakor sem postregel svojim odjemalcem skozi zadnjih 10 let.

JOHN ZULICH FARM AGENCY

6313 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

(To je v prostorih Slovenskega Stavbinskega in Posojilnega društva.)

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

MALI OGLASI

DRUŠTVO "SLOVENIJA" IMA SLEDEČI ODBOR ZA LETO 1921.

Predsednik, Frank Spelko, 3504 St. Clair Ave.
Podpredsednik, John Perušek, 14222 Westrop Ave.
Tajnik, John Germ, 1089 E. 64. St.
Računski tajnik, Frank Kočevar, 1425 E. 39th Str.
Blagajnik John Fortuna, 1401 E. 47th Str.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenskem Narodnem Domu. Več podrobnosti se izve pri društvenem tajniku ali pri predsedniku. Za sprejem novih članov v društvo je Dr. J. F. Kern.

Frank Zakrajšek

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W.
TEL. Rosedale: 4983
Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv vi prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje
Vzemite vzpejačo. Vogal deveda cesta in Euclid ave. nad Singer Sewing Machine Co. Odpis do 6. ure zvečer.

ZASTONJ! .. ZASTONJ!

Z vsakim nakupom 75c ali več bomo dali popolnoma zastonj **DUPLEX SAFETY RAZOR** (varnostno britev) Prinesite ta kupon seboj.

La Behr Drug Co.

6701 ST. CLAIR AVE. Slovenska lekarna — Polska Apteka.

POŠLJANJE DENARJA

po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti. Prodajamo parobrodne listke. Javni notarski oddelek. **AMERICAN UNION BANK** Ivan Nemeth, predsednik GLAVNI URAD: 10 E. 22nd Street. PODRUŽNICA: 1597 2nd Avenue. New York City

CUNARD-ANCHOR

Največje, najhitrejše ladje na svetu. S potniki se postona navdve prijazno. V vašem mestu je naš lokalni zastopnik. V Jugoslavijo, na Marzarsko, Rumunsko in v Bulgarijo. CALABRIA ... 6. avgusta ITALIA ... 23. avgusta

Listki za Dubrovnik, Trest ali Reko, \$100.00 Davek \$5.

Preko Cherbourg in Southampton.

Mauretania .. 11. avgusta Berangaria .. 18. avgusta

SLUŽBO DOBI

slovensko dekle. Vprašati je takoj na 1193 E. 60th Street.

ODDA SE lepo stanovanje v najem na E. 99. St. & Boulevard. obstoji iz 7. ali pa 4 sob, elektrika, furnez, itd. Vprašajte za podjansila na 6626 St. Clair Ave.

POZOR AVTOMOBILISTI. Za zamenjati imam Mitchell touring karo za Ford avtomobil. Kdor želi zamenjati, naj se zgleda si na 1142 Addison Rd. (18)

SAMEC išče eno ali dve sobi kuhinjo tukaj v bližini. Naslov je 6224 Carl Ave. (18)

POZOR! PLUMBARSKO DELO Rojaki Slovenci, Hrvati in drugi Slovani kadar potrebujete dobre plumbarja v vaši niši, pridite k nam za vsako delo, katero vam garantiramo da bo izvršeno dobro. Postavljamo stranišča, hane, sinkove kotle za goriko vodo, vodne kanale (sewer work) itd.

Zmerne cene
Nick Davidovich
6620 ST. CLAIR AVE.
Tel. Princ't. 1852-W. Randolph 1852

SLOVENCI SE VRAČAJO v svoje prejšnje **KOPALIŠČE** 921 ST. CLAIR AVE. blizu vshodne 9. ceste.

Slovenski plumbelj MILAVEC & BUNOWITZ CO. 1043 E. 61st St.

Izvršujemo vsa plumberska dela, napeljavo kopališče, sinkove stranišče in drugo, napeljavo kanalov, (sewer work). Vse delo je provizorno in cene so jako zmerne.

PRIPOROČILO

Občinstvu naznanjam, da popraviljam in prodajam vse vrste avtomobilske obročje (tires) in tubese jim priporočam.

ERIE Vulcanizing Comp.

Ivan J. Marinović lastnik. 3407 ST. CLAIR

Bell Phone 4055, Cleveland, O.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 85c

VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE.

Wm. Sitter 6805 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, O.